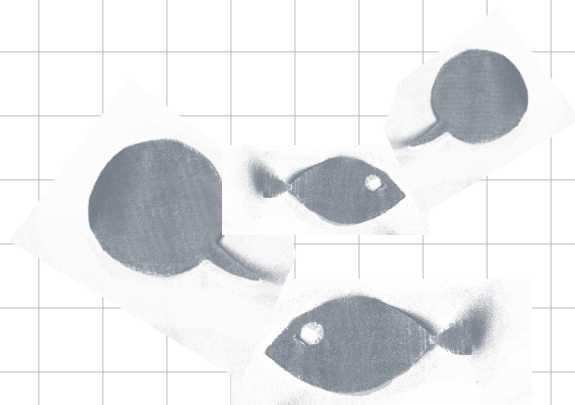

RYBY GŁOSU NIE MAJĄ? ZRÓWNOWAŻONY POŁÓW *FISH HAVE NO RIGHT OF VOICE? SUSTAINABLE FISHERIES*

AUTORKA: AGNIESZKA SPORYSIAK

Uczniowie i uczennice zapoznają się z zagadnieniem nadmiernej eksploatacji siedlisk rybnych na świecie. Uzmysławiają sobie konsekwencje nadmiernego połowu. Dowiadują się, w jaki sposób pojedynczy człowiek może przeciwdziałać temu zjawisku, dokonując świadomych wyborów.

12. RYBY GŁOSU NIE MAJĄ? ZRÓWNOWAŻONY POŁÓW

FISH HAVE NO RIGHT OF VOICE? SUSTAINABLE FISHERIES

Zagadnienia:

- Zrównoważony rozwój
- Zasoby naturalne
- Żywność i rolnictwo
- Konsumpcja i produkcja
- Globalny rynek i handel międzynarodowy

Czas trwania:

- 45 minut

Pytanie kluczowe:

- Jaki wpływ ma połów ryb na stan morskiego ekosystemu?

Cele zajęć:

- Dowiesz się, jak wygląda współczesne rybołówstwo.
- Poznasz wyzwania, jakie współczesne rybołówstwo stawia przed morskimi ekosystemami świata.
- Wymienisz sposoby, w jakie każdy z nas może przeciwdziałać przełowieniu.

Związek z podstawą programową szkoły ponadpodstawowej:

- I.6, 12-14, II.1, 7, III.4, 7, IV.6, 12, VI.4, 15

Zagadnienia językowe:

- Liczebniki

Metody:

- Film
- Praca z tekstem
- Burza pomysłów

Środki dydaktyczne i materiały:

- Załączniki
- Kopia filmu

Formy pracy:

- Praca w parach
- Praca w grupach

Słownictwo:

- to threaten – zagrażać
- overfishing – przeławianie

- fish stocks – zasoby ryb
- exploited – eksploatowany/a
- fishing gear – narzędzia połowowe
- selective – selektywny
- harvest – plon
- predator – drapieżnik
- marine – morski/a
- seabird – ptak morski
- kingklip – gatunek południowo-afrykańskiej ryby jadalnej
- recovery – odnowienie
- sustainable – zrównoważony/a
- collapse – zapaść
- swordfish – miecznik
- cod – dorsz
- eel – węgorz
- flounder – flądra
- pike – szczupak
- roach – płoć
- sole – sola
- bycatch – przyłów, złowione niechciane ryby i zwierzęta morskie

MIN

Wprowadzenie

Praca właściwa

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zadaj zagadki w języku angielskim – opis zwierząt morskich. Np. *It is a creature living in oceans and warm seas. It is believed to be very intelligent. It doesn't have any fins but it can move very fast in the water. (an octopus).* Możesz jeszcze w ramach rozgrzewki opisać ptaka żerującego na morzach (a seagull), dużą rybę drapieżną (a tuna) lub żółwia morskiego (a sea turtle).
2. Zapytaj młodzież, jak często wraz z rodzinami jedzą ryby lub inne morskie stworzenia oraz czy wiedzą, w jaki sposób poławiane są ryby w dzisiejszych czasach i jakie są konsekwencje nadmiernego połowu.

Więcej informacji na temat przeławiania i współczesnych metod połowu znajdziesz w artykule „10 tysięcy ton ryb na godzinę. Przełowienie światowych zasobów ryb.”: <http://bit.ly/przelowienie>.
3. Przeciwicz liczebniki główne (10; 100; 1,000; 2,000; 3,000; 10,000; 20,000; 100,000; 200,000; 300,000; 1,000,000; 2,000,000), sposób czytania procentów i walut. Podaj różnicę między językiem polskim a angielskim odnośnie używania przecinka i kropki w liczebnikach.
4. Poproś młodzież, by pracowała w parach. Każdej z par daj do wypełnienia tabelę (załącznik nr 1) – należy powstawić do niej liczby tak, by powstały prawdziwe dane. Następnie przedstaw właściwe umiejscowienie danych. Przeanalizuj z klasą te dane, ćwicząc liczebniki. W tej części lekcji pada odpowiedź na pytanie kluczowe.

2050 is the year experts say world fisheries expect to collapse
 \$50B - 1/5 of fish are caught illegally raking in an est. \$50B a year
 80% - The world's fish stocks are already fully exploited
 90% of predatory fish: tuna, sharks, swordfish, cod & halibut are gone!
 300,000 whales and dolphins are killed each year via by-catch
 8M square miles - the great Pacific garbage patch is 2x larger than the United States!

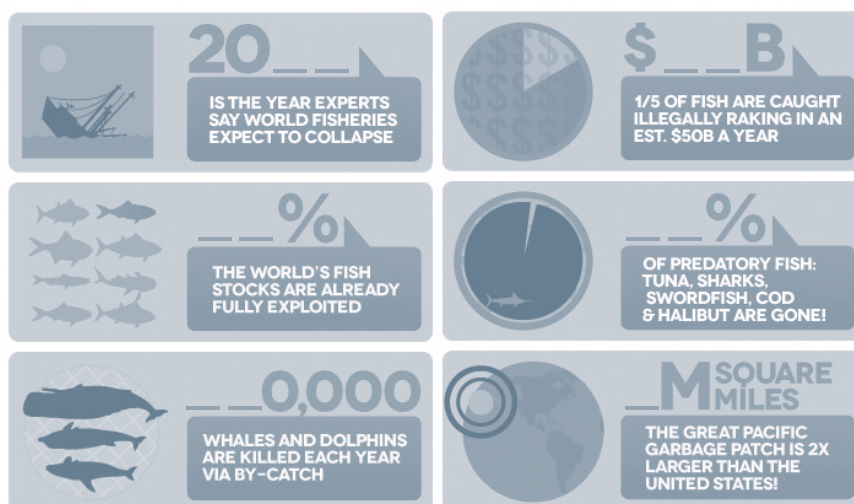
KLUCZ: a5, b3, c4, d2, e6, f1

Poradnik Rybny WWF: <https://ryby.wwf.pl/>

FACTS AND FIGURES ABOUT FISHING INDUSTRY

Insert figures into correct boxes in the graphic.

Figures: 50, 80, 50, 8, 30, 90

Source: bit.ly/oceanthreats

TRANSCRIPT OF THE MOVIE "THE NEED FOR SUSTAINABLE FISHERIES"

Watch the movie "The Need for Sustainable Fisheries" and read the transcript of facts presented in it.

- ▶ 80% OF THE WORLD'S FISH STOCKS ARE FULLY OVER EXPLOITED
- ▶ NO FISHING GEAR IS COMPLETELY SELECTIVE
- ▶ 25% OF WHAT IS CAUGHT IS THROWN BACK, OFTEN DEAD
- ▶ 300 000 SEABIRDS ARE KILLED BY FISHING EACH YEAR
- ▶ HARVESTING A SPECIES AFFECTS THE ENTIRE ECOSYSTEM
- ▶ 90% OF PREDATORS HAVE ALREADY BEEN FISHED OUT
- ▶ HALF THE WORLD RELIES ON THE OCEAN
- ▶ But we have started to make a difference.
- ▶ MARINE PROTECTED AREAS ARE MAKING A POSITIVE DIFFERENCE TO FISH STOCKS
- ▶ SEABIRD DEATHS HAVE BEEN REDUCED BY 60% IN SA
- ▶ KINGKLIP IS STARTING TO SHOW SIGNS OF RECOVERY
- ▶ I USE SUSTAINABLE FISHING METHODS
- ▶ I SELL SUSTAINABLE SEAFOOD
- ▶ I BUY SUSTAINABLE SEAFOOD
- ▶ I EAT SUSTAINABLE SEAFOOD
- ▶ I MAKE INFORMED CHOICES
- ▶ MAKE THE RIGHT CHOICE. SMS A NAME OF THE FISH TO 079 499 8795
- ▶ VISIT WWW.WWF.ORG/SASSI, WWW.WWFSASSI/MOBI
- ▶ Everyone can be part of the solution.

CONNECT FACTS AND FIGURES ABOUT FISHERIES

Check how well you remember facts from the lesson.
Connect the facts with corresponding figures.

a. \$50B	1. ... of the world's fish stocks are already fully exploited
b. 8M	2. ... is the year experts say world fisheries expect to collapse
c. 300,000	3. ... square miles – the great Pacific garbage patch is 2x larger than the United States!
d. 2050	4. ... whales and dolphins are killed each year via by-catch
e. 90%	5. $\frac{1}{5}$ of fish are caught illegally raking in an estimated... a year
f. 80%	6. ... of predatory fish: tuna, sharks, swordfish, cod & halibut are gone!

„W świat z klasą” to polska edycja międzynarodowego projektu „Global Issues – Global Subjects” realizowanego przez konsorcjum 10 organizacji, którego liderem jest Centrum Edukacji Obywatelskiej. Celem projektu jest systematyczne włączanie wątków edukacji globalnej, Celów Zrównoważonego Rozwoju i trudnych zagadnień globalnych: migracji, zmiany klimatu oraz równości płci do nauczania przedmiotowego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej oraz wsparcie nauczycieli i nauczycielek w tym zakresie.

Partnerzy projektu: Anthropolis (Węgry), ACS – Associazione di Cooperazione e Solidarietà (Włochy), ARPOK (Czechy), People in Need (Słowacja), Humanitas – Centre for Global Learning and Cooperation (Słowenia), Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej (Polska), Leeds Development Education Centre (Anglia), Le Partenariat (Francja), Scottish Development Education Centre (Szkocja), Südwind – Verein für Entwicklungspolitik & globale Gerechtigkeit (Austria).

Redakcja: Elżbieta Krawczyk, Marta Sykut, Jędrzej Witkowski

Redakcja językowa: Maria Kowalska, Jeffrey Treisbach, Marta Sykut

Konsultacja merytoryczna: Agnieszka Orzechowska

Konsultacja metodyczna: Małgorzata Bajorek, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń

Aktualizacja: Marta Kałużyńska

Projekt graficzny, ilustracje i skład:

 RZECZYOBRAZKOWE

CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Wydawca: Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej

Wydanie III, Warszawa 2021

ISBN: 978-83-66150-75-1

Edukacja globalna na zajęciach języka angielskiego w szkole podstawowej

Autorki i autorzy:

Bogumił Filipiuk, Szkoła Podstawowa nr 353 w Warszawie
Anna Hentel, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Puławach

Magdalena Rewers, Gimnazjum nr 9 w Rzeszowie

Monika Ryrych, Gimnazjum nr 2 w Czechowicach-Dziedzicach

Agnieszka Sporysiak, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Zabrze

Publikacja powstała w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą” współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz ze środków Unii Europejskiej.

Publikacja została zaktualizowana w 2021 roku w ramach projektu „W świat z klasą” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autorów/autorek i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej.

Publikacja „Edukacja globalna na zajęciach języka angielskiego w szkole podstawowej” jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach i posiadaczkach praw.